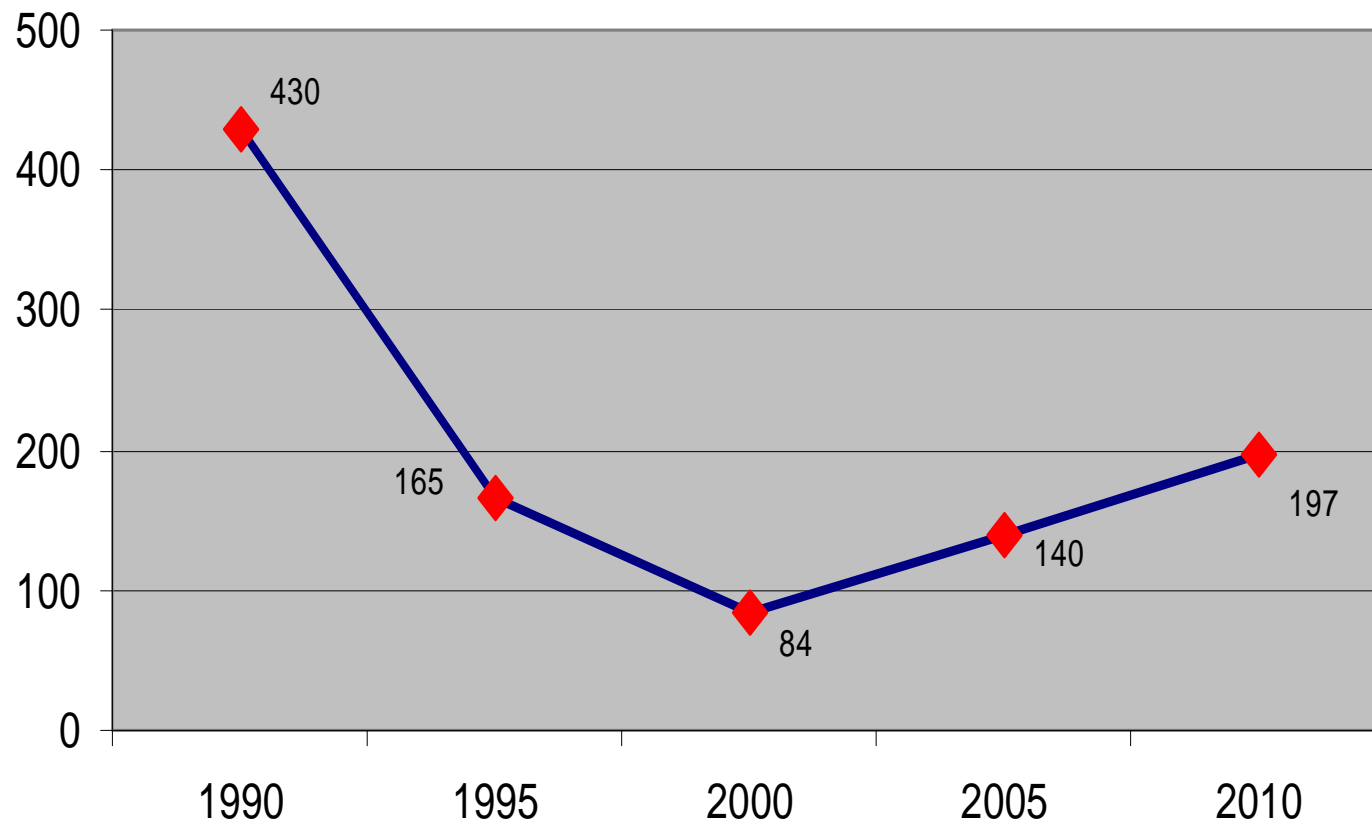

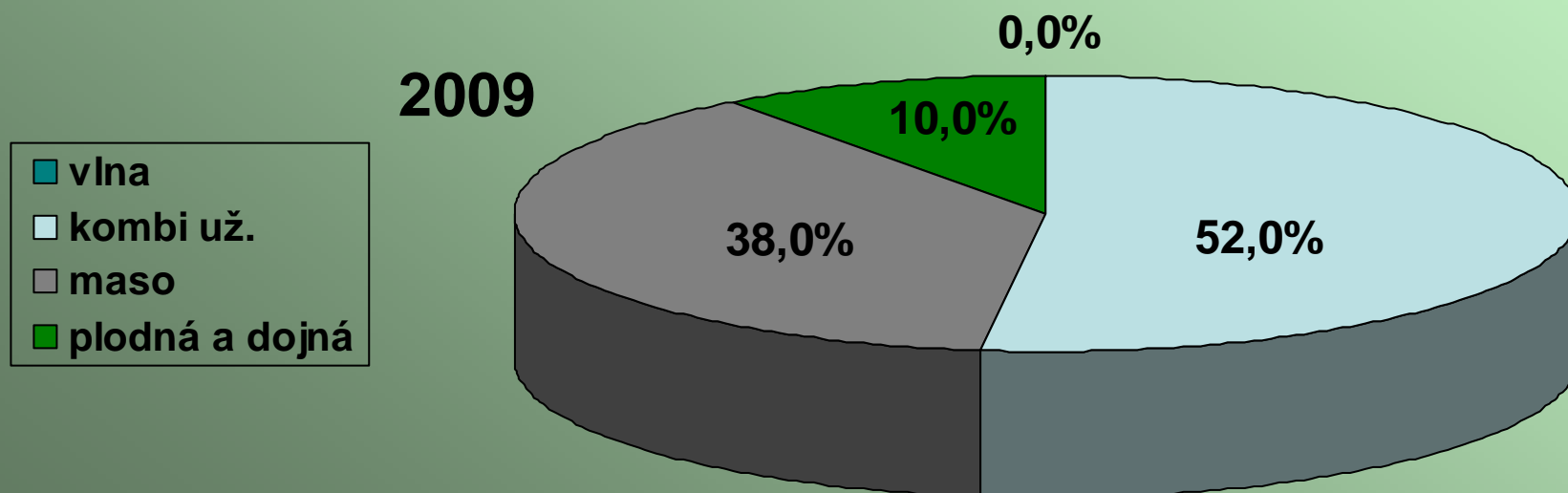
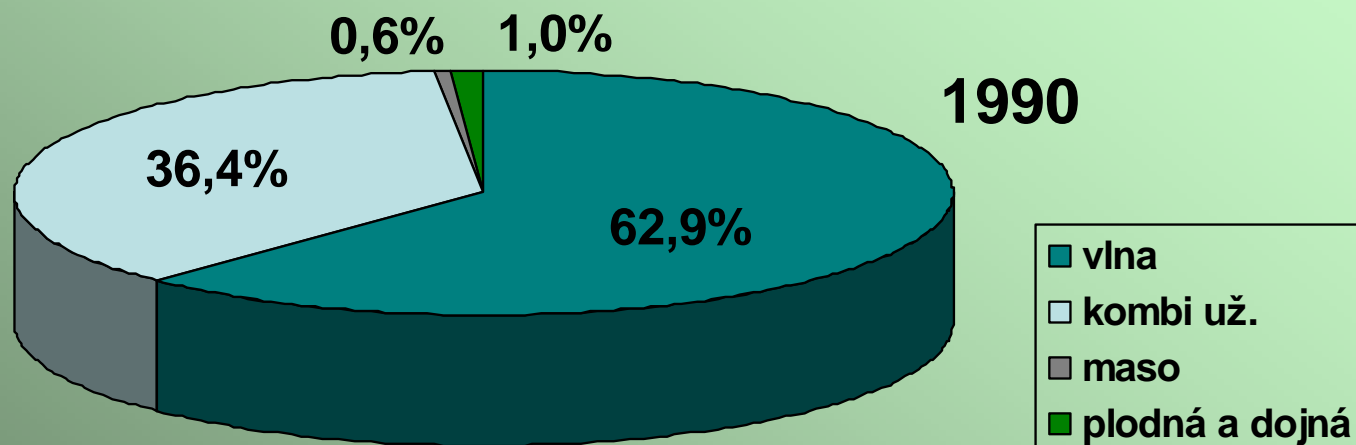
NOVÉ SMĚRY V CHOVU MALÝCH PŘEŽVÝKAVCŮ

doc.Ing. Milena Fantová, CSc.
KSZ FAPPZ ČZU v Praze

Vývoj početních stavů ovcí v ČR

Struktura plemen ovcí

↓ **VLNAŘSKÁ PLEMENA** → křížení s masnými a plodnými (výkupní cena vlny 14 Kč/kg) → efekt pouze pro domácí zpracování – prodej hotových výrobků

↑↑ **MASNÁ PLEMENA** → při „minimálních vkladech nejvyšší zisk“ → lze realizovat pouze pastvou bez příkrmování

↑ **PLODNÁ A DOJNÁ PLEMENA** → zvýšení počtu potomků → zvýšení množství mléka

Důvody současného zvyšování početních stavů

- poptávka po **ekologické surovině**
- **krajinotvorný prvek**
- nový systém v užitkových chovech –

tzv. **PERMANENTNÍ PASTVA**

Permanentní pastva

- jarní porody
- kvalitní šťavnaté krmivo – produkce mléka
- bez přídavku jadrných krmiv
- bez ustajovacích objektů
- přirozený úkryt nebo jednoduchý přístřešek
- trvalé oplocení pastvin – přenosný ohradník
- rotace pastvy
- smíšená pastva

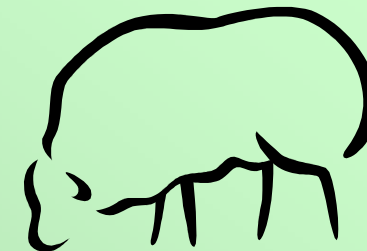
Řízená pastva v ZCHÚ

- zanesená území nálety dřevin
- vysoký výskyt invazních trav
- nemožnost kosení – likvidace chráněných druhů
- různé klimatické podmínky i úživnost porostů
- odlišná pastva od klasického využívání trvalých pastevních porostů

Pastevní charakteristika ovcí

selektivní spásání porostu

výška porostu 4 - 6 cm (jehňata 2-4cm)

nespásá vysoké kvetoucí trávy

porost spásá okusem

zaměřuje se na spodní část porostu

nevyhýbá se místům s exkrementy

elektrický ohradník – návyk (ostříhaná zvířata)

malé riziko eroze

Skladba stáda

zatížení pastvy podle typu porostu:

- cca **6 bahnic s jehňaty na ha**
- poměr **ovce : kozy 5:1 až 4:2**
- stádo o velikosti cca 50 ks
- nejprve spásat nižší lokality a postupně přejít do vyšších
- používání elektrických ohradníků nebo psů

Důvody pro CHOV KOZ

Masná užitkovost

- maso koz se řadí mezi nejkvalitnější masa
- převážná světová produkce koz se chová pro produkci masa (více než půl miliardy zvířat)

Mléčná produkce

- nadprodukce kravského mléka
- nutriční a terapeutická hodnota
- vysoká stravitelnost
- uplatnění ve výživě dětí
- kosmetický průmysl
- vyhledávaný ekologický produkt

Produkce kůží a srsti

- výroba kvalitní obuvi
- kožené oděvy
- galanterie

- produkce mohéru
- produkce kašmíru

Rozšíření chovu koz

Vysoká ADAPTABILITA zvířat !!!

Nejvíce koz se chová v Asii:

- **Čína** – cca 140 mil. a chov je rozšířen ve všech pásmech od mírného přes subtropické až po tropické a rovněž v různých nadmořských výškách
- **Indie** – cca 125 mil. důležité odvětví živočišné produkce – zvířata přizpůsobena k nedostatku pastvy a vody

Na **africkém** kontinentu se nejvíce koz chová v tropických a subtropických oblastech cca 205 mil. kusů zvířat :

- Súdán – 38 mil. ks
- Etiopie – 17 mil. ks
- Somálsko – 13 mil. ks

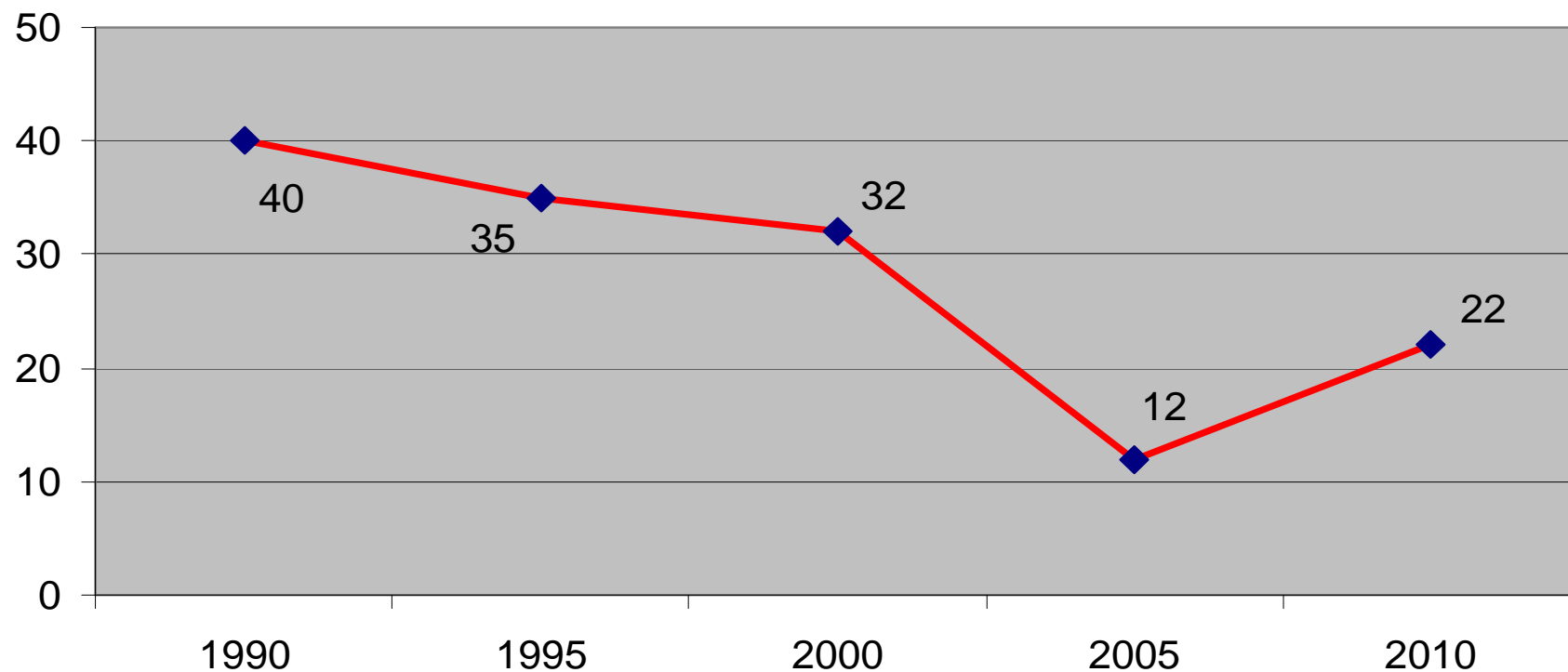
Kozí maso je ceněno mnohem více než skopové a rovněž produkce kvalitních kůží je vysoká

Evropa

- cca – 19 mil. kusů zvířat – zejména produkce mléka
- hlavními producenty kozího mléka jsou
Francie, Řecko a Itálie, dále Španělsko a Albánie

Vývoj početních stavů koz v ČR

rok **1945** v ČR rekordní počet – **1 592 300 ks**

Důvody současného zvyšování početních stavů koz v ČR

- náhražka kravského mléka pro děti
- poptávka po ekologické surovině - SÝRY - MASO
- krajínotvorný prvek

Pastevní charakteristika koz

- výrazné selektivní spásání
- výška porostu – vyšší než 5 cm
- spásá střední část porostu
- nevyhýbá se kvetoucím travám
- spásá náletové i **nenáletové dřeviny**
- respektuje elektrické oplocení

Význam nedopasků

- exkrementy slouží pro klíčení semen a přežívání semenáčků
- v nízce spásaném porostu mohou přežívat druhy se vzpřímeným růstem
- vyšší porost slouží jako úkryt a potrava hmyzu i ptákům

Legislativa na úseku chovu ovcí a koz

Legislativa EU je publikovaná v Ústředním věstníku EU a na internetu Eur-Lex (www.europa.eu)

Nařízení Komise a Rady EHS

- **NR č. 2137/1992** – klasifikační stupnice JUT
- **NK č. 22/2008** – podrobná pravidla pro JUT
- **NK č. 85/2008** – skladování skopového masa
- **NK č. 1439/1995** – dovoz a vývoz výrobků
- **NR č. 1234/2007** – nařízení o společné organizaci trhu s kozím masem
- **NK č. 1973/2004** – pravidla pro NR č. 1782/2003 ohledně režimů podpor
- **NR č. 1782/2003** – pravidla pro přímé podpory v rámci společné zemědělské politiky

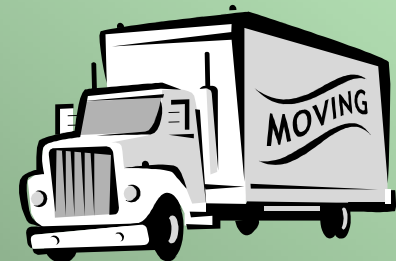
Oblast působení SZIF

- Nařízení vlády ČR č. **181/2004 Sb.**,
společná organizace trhu
- Nařízení vlády ČR č. **224/2004 Sb.**
- Nařízení vlády ČR č. **249/2004 Sb.**
- Nařízení vlády ČR č. **655/2004 Sb.**
- Nařízení vlády ČR č. **99/2005 Sb.**
- Nařízení vlády ČR č. **196/2005 Sb.**

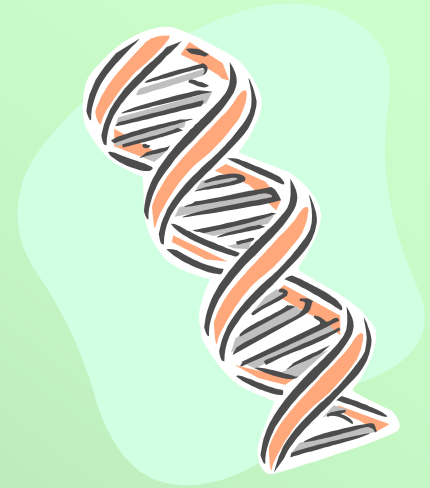

Oblast zahraničního obchodu

- Zákon č. **185/2004 Sb.**, o Celní správě ČR
- Vyhláška MF č. **200/2004 Sb.**, o statistice vyváženého a dováženého zboží
- Zákon č. **235/2004 Sb.**, o dani z přidané hodnoty

Oblast šlechtění, evidence a označování zvířat

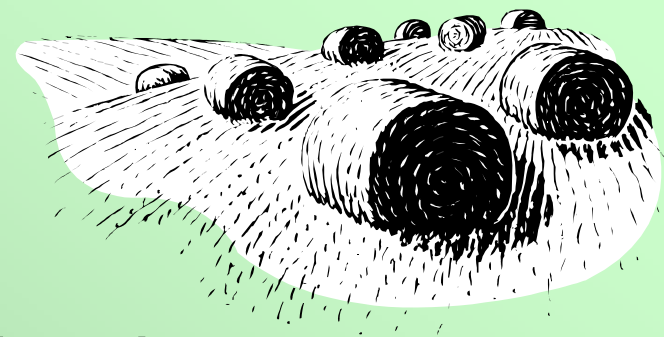
- Zákon č. **154/200 Sb.**, plemenářský zákon
- Vyhláška MZe č. **136/2004 Sb.**, podrobnosti označování zvířat
- Vyhláška MZe č. **370/2006 Sb.**, o odborných kurzech v oblasti šlechtění a plemenitby
- Vyhláška MZe č. **447/2006 Sb.**, o genetických zdrojích
- Vyhláška MZe č. **448/2006 Sb.**, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona

Oblast potravinářské výroby

- Vyhláška MZe č. **194/2004 Sb.**, o způsobu provádění klasifikace JUT a vydávání osvědčení o odborné způsobilosti
- Vyhláška MZe č. **212/2004 Sb.**, o stanovení zásob a ohlašování Státní zemědělské a potravní inspekci
- Vyhláška MZP č. **147/1998 Sb.**, o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby
- Zákon č. **110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích

Oblast krmivářství

- Zákon č. **91/1996 Sb.**, o krmivech
- Vyhláška MZe č. **45/2000 Sb.**, prováděcí zákon o krmivech
- Vyhláška MZe č. **295/2003 Sb.**, o konfiskátech živočišného původu
- Vyhláška MZe č. **124/2001 Sb.**, odběry vzorků krmiv
- Nařízení vlády ČR č. **204/2004 Sb.**, bližší podmínky společné organizace trhu se sušenými krmivy

Oblast technologie chovu

- Vyhláška MZe č. **1291/2002 Sb.**, o technických požadavcích na stavby
- Zákon č. **185/2001 Sb.**, o odpadech
- Zákon č. **156/1998 Sb.**, o hnojivech
- Vyhláška MZe č. **274/1998 Sb.**, o skladování a způsobu používání hnojiv
- Vyhláška MZe č. **474/2000 Sb.**, požadavky na hnojiva
- Vyhláška MŽP č. **382/2001 Sb.**, použití upravených kalů
- Nařízení vlády ČR č. **103/2003 Sb.**, zranitelné oblasti, skladování hnojiv
- Zákon č. **25/2008 Sb.**, o integrovaném registru znečišťování životního prostředí

Výsledek

- chovatelé se musejí prokousávat 20 zákony a cca 100 vyhlášek
- mnoho chovatelů ruší chovy vzhledem k neustálým kontrolám a byrokratickému přístupu ze strany úředníků
- mnohdy úředníci trvají na dodržování požadavků, které byly již vyhláškou zrušeny
- sporná kapitola = např. přeprava zvířat
- české úřady nerozlišují oproti EU komerční přepravu a přepravu chovatelem
- prodej ze dvora – přísná kritéria oproti EU
- předpisy jsou většinou tvrdší než v EU

Optimistická tisková zpráva MZe

- ministr zemědělství Ivan Fuksa představil základní kroky ke snížení byrokratické zátěže zemědělců
- rychle se změní vyhlášky spadající do kompetence ministra
- rozsáhlá kontrola zákonů
- podstatnou změnu přinese slučování organizací, které se zabývají kontrolou

Nástroje boje proti byrokracii

- **efektivní vybudování Antibyrokratické komise (ABK)**
- nástroj proti zbytečné byrokracii zatěžování zemědělců
- poradní orgán ministra zemědělství
- nové připomínkové místo zemědělské legislativy
- sbírá podněty

Realizované dílčí kroky v boji proti byrokracii

- **ZMĚNA přístupu úředníků resortu Mze**
- výzva ministra zemědělství ke vstřícnosti a rychlosti Pozemkovým úřadům, SZIFu a Agenturám pro zemědělství a venkov

Koncepční změny při odstraňování byrokracie

Analýza právních norem v zemědělství

Očekávaný výsledek :

- zjednodušení legislativního prostoru v zemědělství
- větší přehled pro zemědělce

Slučování zemědělských úřadů

smysl sloučení

- ekonomické důvody – finanční úspory
- redukce pracovních míst
- zpřehlednění kontroly
- redukční změny budou realizovány **v horizontu tří let**

Národní pozemkový úřad

bude zahrnovat:

- Pozemkový úřad
- Pozemkový fond
- Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
- Ústav pro hospodářskou úpravu lesa

Více informací

www.mze.cz

www.asz.cz

www.byrokratroku.cz

Závěr

možnosti zvyšování početních stavů ovcí a koz

- nový systém chovu – zejm. v užitkových chovech
- zvyšování poptávky po ekologické potravíně
- uplatnění i speciálních dojných plemen pro vyšší výtěžnost sýrů
- využití raných masných plemen
- pastva v ZCHÚ a snad i **méně byrokracie**

Děkuji za pozornost

fantovam@af.czu.cz

